

לכבוד

ד"ר שמעון שושני

מנכ"ל משרד החינוך

רח' שבטי ישראל 34

ירושלים 91911

פקס: 025602336

שלום רב,

הנדון: תרגום חוזרי המנכ"ל של משרד החינוך לשפה הערבית

הריני לפנות אליך בשם יו"ר ההתאחדות הארצית של ועדי ההורים הערביים, מר מועין ערמוש בדרישה לתרגם את חוזרי המנכ"ל של משרד החינוך, לשפה הערבית וכדלקמן:

1. בתקופה האחרונה, הופנו פניות רבות של הורים לילדים מקרב האוכלוסייה הערבית אל מרשי בכדי לברר אודות סוגיות רבות המוסדרות באמצעות חוזרי המנכ"ל של משרד החינוך. מתברר, כי כל חוזרי המנכ"ל המאושרים ומפורסמים ע"י משרד החינוך, אינם מתורגמים בשפה הערבית וזאת למרות שאחוז הילדים הערבים בקרב כלל הילדים במערכת החינוך, עומד על כ- 26%.

2. יוזכר, כי חוזרי המנכ"ל מתחלקים לשני סוגי תוכן, הוראות קבע והודעות מידע אשר עסקינן בנוהלים וביחסים בין בית הספר לתלמידים והוריהם, כגון: לוח חופשות, פעילויות מיוחדות לימי משפחה והעצמת הורים ומשפחות, תשלומי הורים, נציגות ההורים בבית הספר, תחרויות ופרסים. על כן, רבים מחוזרי המנכ"ל הנ"ל, מסדירים זכויות וחובות במערכת החינוך הן של הילדים והן של ההורים עצמם. חלק רב מחוזרי המנכ"ל מסדירים אף נהלים הקשורים לפעילות וועד ההורים וכן עניינים כספיים הקשורים לילדיהם.

3. יודגש, כי רבים מההורים של הילדים הערבים אינם מכירים את השפה הערבית על בוריה; חלקם אף מדבר את השפה העברית אך אינו קורא אותה. על כן, התוצאה מאי קיומן ופרסומן של חוזרי המנכ"ל גם בשפה הערבית, הינה פגיעה בזכותם של ההורים למלא את תפקידם כראוי וחוסמת מהם את הנגישות למידע חיוני וחשוב ביותר שהינו בעל השלכות כבירות על ילדיהם. פגיעה כזו גוררת אחריה פגיעה חמורה עוד יותר בתלמידים עצמם, שכן אי ידיעתם של ההורים אודות זכויותיהם וזכויות ילדיהם במערכת החינוך, פוגע בזכותם לחינוך של אותם תלמידים.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ס.ב. 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

4. דרישה ראשונית לתרגום חוזרי המנכ"ל של משרד החינוך לשפה הערבית, נשלחה ע"י מרשי. בתאריך 25.06.2009 פנה אליכם יו"ר ההתאחדות הארצית של ועדי הורים הערביים, מר מועין ערמוש בבקשה לפרסם חוזרי המנכ"ל לשפה הערבית במטרה לאפשר להורי התלמידים בבתי הספר הערביים נגישות, הבנה ובקיאיות בנהלים העדכניים.
5. בתגובה לכך, נתקבלה אצל מרשי תגובתכם מתאריך 21.6.09 ובה צוין בשורה אחת, כי "אנו נשתדל לתרגם חוזרי מנכ"ל בעלי חשיבות מיוחדת גם לשפה הערבית." אולם, התברר למרשי, כי כחודש לאחר מכן, פניתם אל יו"ר וועדת החינוך והתרבות והספורט, מר זבולון אורלב, בה צויין, כי "חוזר המנכ"ל מופץ לצוותים החינוכיים באמצעות מנהלי בתי הספר, ואין הוא מופץ לציבור הרחב. הקהל אליו מיועד החוזר, שולט בשפה העברית ומבין אותה."
6. בעקבות תגובה זו, שוב פנה מרשי אליכם והדגיש, כי בניגוד למה שנמסר בתגובה לעיל, רבים מחוזרי המנכ"ל הנוגעים להסדרת חובות וזכויותיהם של ההורים והילדים וכי שתי קבוצות אלו הינם קהל היעד הישיר של החוזרים הנ"ל. לפנייה זו אשר נשלחה בתאריך 19.7.09, לא נתקבלה כל תגובה וכיום, אף לא אחד מחוזרי המנכ"ל, תורגם לשפה הערבית.
7. הפגיעה בזכויותיהם של ההורים ושל ילדיהם כפי שפורטה לעיל, מקבלת משנה תוקף בהיות השפה הערבית, שפה רשמית וזאת לפי הוראותיו של סימן 82 לדבר המלך במועצה 1922, המורה על פרסום כל הפקודות, המודעות והטפסים הרשמיים של הממשלה בשפה הערבית, ומורה כי ייעשה שימוש בשפה הערבית הן בממשלה והן בבתי המשפט. למותר לציין, כי בית המשפט העליון חיזק את מעמדה של השפה הערבית בפסיקותיו, בהן קבע, כי חובת הפרסום בערבית (בהקשר לשילט עירוני בערים מעורבות), נובעת נובעת מזכותו של האזרח הערבי לכבוד ושוויון (בבג"ץ 4112/99 עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד נו(5) 393, 21-16 (25.07.2002)). כמו כן, קבע, כי זכותם של האזרחים הערבים להשתמש בשפתם מעוגנת בחופש הביטוי לפיה לכל אדם הזכות להתבטא בלשון הרצויה לו ובשפתו (ראו: ע"א 105/92 ר.א.ס מהנדסים קבלנים בע"מ נגד עיריית נצרת עילית פד"י מז(5)198)). יתר על כן, אי נגישותם של חוזרי המנכ"ל המסדירים את זכויות וחובות ההורים במערכת החינוך, פוגעת בזכותם של אותם הורים לנגישות למידע חשוב וחיוני עבורם.
8. לאור האמור לעיל, הנכם נדרשים לתרגם לאלתר את חוזרי המנכ"ל, לשפה הערבית, והמסדירים את זכויותיהם וחובותיהם של ההורים במערכת החינוך.

אודה על טיפולכם בהקדם.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת-דין